

NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVEŠTAJ 2018. GODINA

1. OPŠTE INFORMACIJE

2. Pun naziv firme: JKP "Vodovod Zlatibor" Čajetina
3. Vrsta pravnog lica: Javno preduzeće
4. Mesto: Čajetina
5. Adresa: Aleksandra Karađorđevića 6A
6. Šifra osnovne delatnosti: 3600
7. Naziv osnovne delatnosti: skupljanje, prečišćavanje i distribucija vode
8. Matični broj: 20302976
9. Poreski identifikacioni broj: 105060489
10. Oznaka i broj rešenja u sudu: 106533/2011
11. Veličina preduzeća: malo
12. Prosečan broj zaposlenih u toku 2018. godine: 85
13. Finansijski izveštaji tekuće godine odobreni su 29.01.2019. godine od strane Nadzornog odbora

2.OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Preduzeća su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS, br. 62/2013) i drugim računovodstvenim propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji.

Na osnovu Zakona o računovodstvu, pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja za male i srednje entitete („MSFI za MSP“), kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda.

Prevod Okvira, MRS, MSFI, MSFI za MSP i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, utvrđuje se rešenjem Ministra finansija i objavljuje u Službenom glasniku RS. Do datuma sastavljanja finansijskih izveštaja za 2015. godinu prevedeni su i objavljeni MRS odnosno MSFI i tumačenja standarda (»Sl. Glasnik RS« br. 35/2014), kao i »MSFI za MSP« (»Sl.Glasnik RS« br.117/2013).

Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Preduzeće primenjuje „MSFI za MSP“ koji su na snazi za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine

Prezentacija finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik RS, br. 95/2014).

Finansijski izveštaji su iskazani u hiljadama dinara (RSD), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Uporedni podaci prikazani su u hiljadama dinara (RSD), važećim na dan 31. decembra 2015. godine.

Računovodstveni metod

Finansijski izveštaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti (istorijskog troška), osim ukoliko MSFI za MSP ne zahtevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u računovodstvenim politikama.

3.PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Pravila procenjivanja – osnovne pretpostavke

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja, poslovni događaj se priznaje kada je nastao i uključuje se u finansijske izveštaje u periodu na koji se odnosi, nezavisno od prijema isplate novca u vezi sa tim poslovnim događajem.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Preduzeće da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

3.2 Priznavanje elemenata finansijskih izveštaja

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će po osnovu korišćenja sredstava buduće ekonomske koristi priticati u Preduzeće i kada sredstvo ima nabavnu vrednost ili cenu koštanja ili vrednost koja može da se pouzdano izmeri.

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se podmiriti može pouzdano da izmeri.

Prihod se priznaje u bilansu uspeha kada je povećanje ekonomskih koristi povezano sa povećanjem sredstva ili smanjenjem obaveza koje mogu pouzdano da se izmere, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada smanjenje ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno sa priznavanjem porasta obaveza i smanjenjem sredstava.

Kapital se iskazuje u skladu sa finansijskim konceptom kapitala kao uloženi novac ili uložena kupovna moć i predstavlja neto imovinu Preduzeća. Iz finansijskog koncepta kapitala proističe koncept očuvanja kapitala. Očuvanje kapitala meri se nominalnim monetarnim jedinicama – RSD. Po ovom konceptu dobitak je zarađen samo ako finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na kraju perioda premašuje finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na početku perioda, nakon uključivanja bilo kakvih raspodela vlasnicima ili doprinosa vlasnika u toku godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

3.3 Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza u Srbiji, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza za taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike, nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute su bili sledeći:

	31.12.2018.	31.12.2017.
1 EUR	118,1946	118,4727
1 USD	103,3893	99,1155
1 CHF	104,9779	101,2847

3.4 Koeficijenti rasta cena na malo u Republici Srbiji (godišnja inflacija):

Mesec	2018.	2017.
Januar	0,019	0,024
Februar	0,015	0,032
Mart	0,014	0,036
April	0,011	0,040
Maj	0,021	0,035
Jun	0,023	0,036
Jul	0,024	0,032
Avgust	0,026	0,025
Septembar	0,021	0,032
Oktobar	0,022	0,028
Novembar	0,019	0,028
Decembar	0,020	0,030

3.5 Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva (investicije) koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

3.6 Umanjenje vrednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Preduzeće preispituje knjigovodstvenu vrednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procenjuje se nadoknativi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće proceniti nadoknativi iznos pojedinog sredstva, Preduzeće procenjuje nadoknativi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknativa vrednost je neto prodajna cena ili vrednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša.

Ako je procenjen nadoknativi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrednosti, onda se knjigovodstvena vrednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju deo gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promena na kapitalu.

3.7 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se priznaju samo kada je verovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrednost ulaganja pouzdano merljiva, a obuhvataju se: ulaganja u razvoj, koncesije, patenti, franšize, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu (u okviru kojih su dugoročno plaćeni troškovi zakupa, pravo korišćenja državnog zemljišta). Početno priznavanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti.

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je stavljeno u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom, primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka sredstava, primenom sledećih stopa:

Softveri	20%
Licence	20%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

3.8 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno po ceni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Oprema se kapitalizuje ako je vek njenog korišćenja duži od jedne godine i ako je njena pojedinačna vrednost veća od vrednosti propisane poreskim propisima.

Naknadna ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu, koja imaju za cilj produženje korisnog veka upotreba ili povećanje kapaciteta, povećavaju knjigovodstvenu vrednost

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema se knjiže po njihovoj nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu eventualnu akumuliranu amortizaciju i ukupne eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se obračunava na vrednost nekretnina, postrojenja i opreme na početku godine, odnosno na nabavnu vrednost opreme stavljene u upotrebu tokom godine, primenom proporcionalne metode u toku procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava, uz primenu sledećih stopa:

Građevinski objekti	1,5% - 4%
Proizvodna oprema	2,5% - 12%
Motorna vozila	15%
Računari	20%
Kancelarijski nameštaj	12% -15%
Telekomunikaciona oprema	10%
Ostala oprema	10% -15%

Obračun amortizacije počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se mogu revidirati svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali nameravani vek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrednosti i knjigovodstvene vrednosti) priznaju se u bilansu uspeha odgovarajućeg perioda.

3.9 Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja, ili neto prodajnoj vrednosti, u zavisnosti koja je niža.

Nabavna vrednost uključuje vrednost po fakturi dobavljača, uvozne dažbine, transportne troškove i druge zavisne troškove nabavke.

Neto prodajna vrednost predstavlja vrednost po kojoj zalihe mogu biti prodane u tržišnim uslovima poslovanja, nakon umanjenja za troškove prodaje.

Obračun izlaza zaliha utvrđuje se metodom prosečne ponderisane cene.

3.10 Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Preduzeće klasifikuje finansijska sredstva u neku od sledećih kategorija: sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Preduzeća utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodele prihoda od kamate i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili gde je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet niskog rizika od promene vrednosti.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja i plasmani sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu, klasifikuju se kao potraživanja i krediti (kratkoročni zajmovi) i potraživanja.

Kreditni i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamate, nakon umanjenja vrednosti po osnovu obezvređenja. Prihod od kamate se priznaje primenom metode efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gde priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Preduzeće procenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha). Obezvređenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procenjeni budući novčani tokovi sredstava biti izmenjeni.

Obezvređenje (ispravka vrednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospelih potraživanja koja nisu naplaćena u periodu od 365 dana od datuma dospeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana. Promene na računu ispravke vrednosti

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2018. godine**

potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha. Naplata otpisanih potraživanja uključuje se u bilansu uspeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrednosti primljenih sredstava, umanjene za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspeha obračunskog perioda.

3.11 Porez na dobitak***Tekući porez***

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srbije. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primenom poreske stope od 15% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Preduzeća. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha koji se koriguje za stalne razlike koje su definisane propisima o oporezivanju porezom na dobit Republike Srbije.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrednosti sredstva i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u meri u kojoj je verovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se evidentira na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se evidentiraju direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

3.12 Primanja zaposlenih***Porezi i doprinosi na zarade i naknade zarada***

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Preduzeće je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

Preduzeće nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

Otpremnine

U skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu, Preduzeće ima obavezu da zaposlenom isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju. Preduzeće je izvršilo procenu sadašnje vrednosti ove obaveze i formiralo odgovarajuće rezervisanje po tom osnovu.

Jubilarnе nagrade

Pored toga, Preduzeće je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade za 10, 20 i 30 godina neprekidnog rada u Preduzeću. Jubilarna nagrada se utvrđuje na osnovu iznosa prosečne mesečne zarade u Preduzeću, ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu isplate, i to u rasponu od 50% do 150% neto zarade.

3.13 Prihodi i rashodi

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu isporuke robe i proizvoda ili izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

4 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE (Prezentacija finansijskih izveštaja)

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Preduzeća da vrši procene i utvrđuje pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtevaju vršenje procene i donošenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

4.1 Korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme

Preduzeće procenjuje preostali korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procena korisnog veka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promenama ekonomskih i industrijskih faktora.

4.2 Umanjenje vrednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Preduzeće vrši pregled knjigovodstvene vrednosti materijalne i nematerijalne imovine i procenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrednosti nekog sredstva. Prilikom procenjivanja umanjenja vrednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promene u dodeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrednost odnosne imovine.

4.3 Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja je izvršena na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze u roku koji prelazi rok tolerancije naplativosti potraživanja. Procena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promene u uslovima poslovanja, delatnosti ili okolnostima vezanim za određene kupce mogu da imaju za posledicu korekciju ispravke vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja obelodanjene u priloženim finansijskim izveštajima.

4.4 Ispravka vrednosti zastarelih zaliha i zaliha sa usporenim obrtom

Preduzeće vrši ispravku vrednosti zastarelih zaliha kao i zaliha sa usporenim obrtom. Pored toga, određene zalihe Preduzeća vrednovane su po njihovoj neto prodajnoj vrednosti. Procena neto prodajne vrednosti zaliha izvršena je na osnovu najpouzdanijih raspoloživih dokaza u vreme vršenja procene. Ova procena uzima u obzir očekivano kretanje cena i troškova u periodu nakon datuma bilansa stanja i njena realnost zavisi od budućih događaja koji treba da potvrde uslove koji su postojali na dan bilansa stanja.

4.5 Sudski sporovi

Prilikom odmeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Preduzeća donosi određene procene. Ove procene su neophodne radi utvrđivanja verovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Usled inherentne neizvesnosti u postupku procenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procenom. Zbog toga se procene koriguju kada Preduzeće dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savetnika. Izmene procena mogu da u značajnoj meri utiču na buduće poslovne rezultate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

5. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti, licence i slična prava	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna bruto vrednost na početku godine	84	658	1,392	2,134
Povećanje:			45	45
Nabavke u toku godine			45	45
Smanjenje:				
Rashodovanje				
Nabavna bruto vrednost na kraju godine	84	658	1,437	2,179
Kumulirana ispravka na početku godine	84	427	1,131	1,642
Povećanje:		115	173	288
Amortizacija u toku godine		115	173	288
Smanjenje:				
Rashodovanje				
Stanje ispravke na kraju godine	84	542	1,304	1,930
Neto sadašnja vrednost:				
31.12.2018. godine		116	133	249
Neto sadašnja vrednost:				
31.12.2017. godine		231	261	492

U okviru ostalih nematerijalnih ulaganja Preduzeće evidentira softverske programe i licence. Početna nematerijalna ulaganja vrednovana su po nabavnoj vrednosti (Povećanje ostalih nematerijalnih ulaganja u iznosu od 45 hiljada dinara odnosi se na nabavku softverskog programa).

Amortizacija ostalih nematerijalnih ulaganja, vrši se u toku korisnog veka proporcionalnom metodom amortizacije, amortizacija obračunata i evidentirana u okviru rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	u hiljadama dinara					
	Građevin . objekti	Postrojenja i oprema	Ulaganje na tuđim osnovnim sredstvima	Nekr, postr, i oprema u pripremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
Nabavna vrednost na početku godine	366,389	148,463	2,337	159,361	20,905	697,455
Povećanje:	419	7,973		162,489		170,881
Nabavka	419	7,470		162,489		170,378
Aktiviranje		503				503
Smanjenje:		3,185			1,572	4,757
Rashod u toku godine		3,185				3,185
Prenos na sredstva u upotrebi					1,572	1,572
Manjkovi utvrđeni popisom						
Prodaja						
Nabavna vrednost na kraju godine	366,808	153,251	2,337	321,850	19,333	863,579
Kumulirana ispravka na početku godine	161,314	67,944	218		316	229,792
Povećanje:	7,284	15,825	58			23,167
Amortizacija	7,284	15,825	58			23,167
Smanjenje:		2,759				2,759
Rashod u toku godine		2,759				2,759
Manjkovi utvrđeni popisom						
Prodaja						
Stanje na kraju godine	168,598	81,010	276		316	250,200
Neto sadašnja vrednost:						
31.12.2018. godine	198,210	72,241	2,061	321,850	19,017	613,379
Neto sadašnja vrednost:						
31.12.2017. godine	205,075	80,519	2,119	159,361	20,589	467,663

Nekretnine postojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vednosti.

Građevinski objekti koje Preduzeće evidentira u svojim poslovnim knjigama :

- Vodovodi
- Kanalizacije
- Poslovne zgrade

nisu usaglašeni sa javnim (katastarskim) knjigama, pokrenut je postupak legalizacije.

U toku godine izvršena je nabavka i aktiviranje sledeće opreme: u 000 din.

Nabavljeno sredstvo	Nabavna vrednost
1	2
Viljuškar LINDE H20T-01	1.475
FIAT PANDA TERETNO 6 KOM	1.425
Oprema za peglu za varenje	345
Pumpe za Postrojenje za preradu vode	1.869
Detektor šuma curenja	500
Viljuškar "Jungheinrich" ERD220	355
Filter za prečišćavanje vode	249
Tovarni proctor za ford	339
Nameštaj	185
Oprema za praćenje vozila	145
Mobilni telefoni	228

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

Ostala oprema	858
Ukupno:	7,973

Nekretnine, postrojenja i oprema usaglašeni su sa popisom.

Preduzeće je na predlog popisne komisije a po Odluci Nadzornog odbora rashodovalo sledeću opremu:

Rashodovana sredstva	Vrednost otpadnog materijala	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Sadašnja vrednost (3-4)	Dobitak gubitak (2-5)
1	2	3	4	5	6
FIAT PANDA SITI VAN 1,1		152	114	38	(38)
FIAT PANDA SITI VAN 1,1		185	169	16	(16)
Lanci za sneg 16.9-28 /par/		186	86	100	(100)
FELICIA 1,3 LX		45	27	18	(18)
PANDA SITI VAN 1,1		185	169	16	(16)
Ploča elastomer		30	5	25	(25)
Perač STIHL RE 163		56	29	27	(27)
Motorno vozilo RIVAL		1.945	1.945	0	0
Merač nivoa		121	20	101	(101)
JUGO KORAL IN 1.1		158	121	37	(37)
Ostala oprema		122	74	48	(48)
UKUPNO:		3.185	2.759	426	(426)

Preduzeće nije vršilo procenu otpadnog materijala. Gubitak po osnovu rashodovane opreme u iznosu od 426 hiljada dinara evidentiran je u okviru ostalih rashoda.

U okviru nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi evidentirana je izgradnja kanalizacije u Sirogojnu vrednosti 4,114 hiljada dinara, davači impulsa za daljinsko očitavanje vodomera 1.791 hiljada dinara, postrojenje za otpadne vode 302.946 hiljada dinara, benzinski prenosivi agregat 183 hiljada dinara, projekat za postrojenje za ozonizaciju 4.350 hiljada, traktor sa raonikom 6.981 hiljada dinara kao i ostala oprema (kontejneri, kamere i sl.) vrednosti 1.485 hiljada dinara, što ukupno iznosi 321.850 hiljada dinara.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je primenom proporcionalne metode. Amortizacija je obračunata i evidentirana na rashodima.

Kao sredstvo obezbeđenja za vraćanje dugoročnih kredita (u ukupnom iznosu od 21.632 hiljada dinara) Preduzeće je upisalo zalogu na sledeću opremu: rovokopač »Vermeer« čija ukupna sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2018. godine iznosi 7.727 hiljada dinara ; Kombinovana mašina JCB 5CX-118HP T2 sadašnje vrednosti 31.12.2018.g. 7.785 hiljada dinara; višestepena pumpa CAPRARI sadašnje vrednosti 31.12.2018.g. 1.450 hiljada dinara; Centrifugalna pumpa CAPRARI sadašnje vrednosti 31.12.2018.g. 529 hiljada dinara;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

Mini bager WACKER sadašnje vrednosti 31.12.2018.g. 3.671 hiljada dinara; hidraulični čekići HP 200 sadašnje vrednosti 31.12.2018.g. 1.286 hiljada dinara; vertikalna višestepena pumpa Caprari sadašnje vrednosti 31.12.2018.g. 390 hiljada dinara; horizontalna višestepena pumpa Caprari sadašnje vrednosti 31.12.2018.g. 1.554 hiljade dinara; vertikalna višestepena pumpa sadašnje vrednosti 31.12.2018.g. 278 hiljada dinara; traktor sadašnje vrednosti 31.12.2018. g. 6.981 hiljada dinara.

7. ZALIHE

	Hiljada dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Materijal i sitan inventar i alat na zalihi (1.1)	27,498	26,683
1.1. Nabavna vrednost	27,498	26,683
I Zalihe - neto (1)	27,498	26,683
1. Bruto dati avansi	722	1,288
2. Ispravka vrednosti datih avansa	448	431
II Dati avansi - neto (1-2)	274	857
UKUPNO ZALIHE I DATI AVANSI (I+II)	27,772	27,540

Zalihe materijala usaglašene su sa popisom.

Zalihe materijala vrednovane su po nabavnim cenama, a obračunate po metodu prosečnih cena.

	u hiljadama dinara 31. decembra 2018.
1. Materijal i sitan inventar i alat na zalihi	5,385
Zalihe bez izlaza u poslednjih 365 dana	5,385

Prema proceni Preduzeća vrednost zaliha materijala bez izlaza u toku 2018. godine je realna.

Starost plaćenih avansa za zalihe i usluge u danima	u hiljadama dinara		
	Do 365 dana	Preko godinu dana	Ukupno
Plaćeni avansi, bruto	274	448	722
Ispravka vrednosti		448	448
Plaćeni avansi, neto	274	0	274

Dati avansi su usaglašeni.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

8. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Opis	u hiljadama dinara	
	Kupci u zemlji	Ukupno
	1	9
Bruto potraživanje na početku godine	95,870	95,870
Bruto potraživanje na kraju godine	97,708	97,708
Ispravka vrednosti na početku godine	25,807	25,807
Smanjenje ispravke vrednosti u toku godine po osnovu naplate	8,954	8,954
Povećanje ispravke vrednosti u toku godine	9,618	9,618
Ispravka vrednosti na kraju godine	26,471	25,471
NETO STANJE		
31.12.2018. godine	71,237	71,237
31.12.2017. godine	70,063	70,063

U skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Preduzeća, stručne službe Preduzeća, dostavljaju izvode otvorenih stavki svojim dužnicima sa 31. decembrom svake poslovne godine. Usaglašavanje je vršeno sa svim kupcima, osim kupaca koji su brisani iz Registra Agencije za privredne registre i građana. Preduzeće je sa 31. decembrom 2018. godine izvršilo postupak usaglašavanja potraživanja od dužnika pravnih lica iskazanih u poslovnim knjigama na taj datum, čime je potvrđeno i usaglašeno 85% salda potraživanja od kupaca u zemlji-pravna lica.

Starost potraživanja u danima	u hiljadama dinara		
	Potraživanja do 365 dana starosti	Potraživanja starija od godinu dana	Ukupno (2+3)
	1	3	4
Kupci u zemlji (bruto)	71,237	26,471	97,708
Ispravka vrednosti	0	26,471	26,471
Neto potraživanja	71,237	0	71,237

Na dospela nenaplaćena potraživanja Preduzeće vrši obračun zatezne kamate. Naplata potraživanja nije obezbeđena teretom na imovini dužnika, menicima i bankarskim garancijama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

9. DRUGA POTRAŽIVANJA

u hiljadama dinara

	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
Potraživanja za kamatu i dividendu	2,954	2,465
Potraživanja od zaposlenih	24	101
Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak	2,462	
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	474	240
Potraživanja po osnovu naknada šteta		
Ostala kratkoročna potraživanja	186	30
DRUGA POTRAŽIVANJA:	6,100	2,836

10. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

u hiljadama dinara

Opis	Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	Ukupno
1	4	7
Bruto stanje na početku godine	334	334
Bruto stanje na kraju godine	661	661
NETO STANJE		
31.12.2018. godine	661	661
31.12.2017. godine	334	334

Kratkoročni krediti u iznosu od 661 hiljada dinara odnose se na potraživanja po osnovu:
 -Odobrenog beskamratnog zajma radnicima u iznosu od 661 hiljada dinara, zajam je odobren do 6 mesečnih rata za nabavku ogreva, zimnice i udžbenika. Naplata ovih potraživanja uredno se vrši putem mesečnih obustava od zarade.

11. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

u hiljadama dinara

	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Dinarski poslovni račun	21,766	20,026
2. Čekovi i kartice	17	13
UKUPNO (1)	21,783	20,039

Preduzeće je izvršilo usaglašavanje novčanih sredstava po poslovnim računima sa poslovnim računima banke na dan sastavljanja bilansa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

12. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Unapred plaćeni troškovi	1,172	1,311
2. Potraživanja za nefakturisani prihod	650	
3. Ostala aktivna vremenska razgraničenja	1,801	1,363
UKUPNO (1 do 3)	3,623	2,674

U okviru ostalih aktivnih vremenskih razgraničenja evidentiran je plaćeni PDV po osnovu avansnih računa u iznosu od 1,136 hiljada dinara, 665 hiljada se odnosi na neiskorišćeni prethodni PDV po osnovu ulaznih faktura iz decembra 2018.g.

13. KAPITAL

Osnivač Preduzeća je Opština Čajetina. Preduzeće JKP "Vodovod Zlatibor" Čajetina, osnovano je rešenjem Skupštine opštine Čajetina, broj 02-81/06-01 od 27.12.2006. godine. Preduzeće je pravni sledbenik Preduzeća JKP "Sirogojno" iz Sirogojna.

Osnovni kapital Preduzeća iskazan na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 389,951 hiljada dinara (2015. godine – 200,608 hiljada dinara, 2016.godine 218.238 hiljada dinara, 2017.godine 311,196 hiljada dinara) čini državni kapital.

Prema podacima Agencije za privredne registre osnovni kapital Društva iskazan je u iznosu od 344.356.023,63 dinara . Povećanje kapitala nastalo je po osnovu uplate po ugovoru osnivača opštine Čajetina iznosa od 17,630 hiljada dinara u 2016. godini , uplate u iznosu od 92.958 hiljada dinara u 2017. godini, uplate u iznosu od 78.755 hiljada dinara u 2018. godini za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

Preduzeće je usaglasilo kapital sa Agencijom za privredne registre zaključno sa uplatom osnivača 12.10.2018.godine, a za povećanje od 45.595 hiljada dinara (uplate posle 12.10. do 31.12.2018.g.) u toku je postupak registracije u APR-u.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

a) Struktura osnovnog kapitala Društva data je u narednom pregledu

	Državni kapital	Svega osnovni kapital
Stanje na početku godine	311,196	311,196
Stanje 31.12. tekuće godine	389,951	389,951

b) Neraspoređeni dobitak

Stanje na početku godine	152,044
Smanjenje za pokriće gubitka	
Povećanje po osnovu dobitka tekuće godine	24,838
Stanje 31.12. tekuće godine	176,882

c) Gubitak do visine kapitala

Hiljada dinara

Stanje na početku godine	0
Smanjenje po osnovu pokrića iz neraspoređene dobiti	0
Stanje 31.12. tekuće godine	0

Kapital

Hiljada dinara

	2018	2017
a). Osnovni kapital	389,951	311,196
b). Neraspoređeni dobitak	176,882	152,044
c). Gubitak		0
Kapital: a + b - c	566,833	463,240

14. DUGOROČNA REZERVISANJA

u hiljadama dinara

	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenim u početnom bilansu	4,848	5,817
2. Rezervisanja u toku godine	168	
3. Iskorišćena rezervisanja u toku godine	113	279
4. Ukinuta rezervisanja u korist prihoda		690
I. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenima na kraju godine (1+2-3-4)	4,903	4,848
II. Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite	33,278	
DUGOROČNA REZERVISANJA (I+II)	38,181	4,848

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

15. DUGOROČNE OBAVEZE

1) Dugoročni krediti u zemlji

Kreditor	Rok otplate	Početak otplate	Obezbeđenje	Kam. stopa	Valuta	Iznos u valuti	Iznos na dan bilansa hiljada dinara
1	2	3	4	5	6	7	8
Banka Intesa ad Beograd	10.10.2022	10.11.2017	Zaloga pokr.stvari 6 bl.sop.men	3,25%	Eur	132.549,02	15,666
Dugoročni krediti u zemlji - ukupno						132.549,02	15,666

Preduzeće je usalgasilo obaveze po osnovu dugoročnih kredita sa kreditorima u skladu sa čl. 20. Zakona o računovodstvu.

Preduzeće je izvršilo kursiranje dugoročnih obaveza sa valutnom klauzulom po srednjem kursu NBS na dan sastavljanja bilansa i efekte kursiranja evidentiralo u okviru finansijskih prihoda.

Preduzeće je izvršilo reklasifikaciju dela dugoročnih obaveza koje dospevaju u narednoj godini na kratkoročne finansijske obaveze.

16. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

u hiljadama dinara

	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
Odložene poreske obaveze po osnovu (a do c)	8,427	9,383
a) Razlika između knjigovodstvene vrednosti imovine i njene poreske osnovice	8,427	9,383

17 KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

u hiljadama dinara

Kreditor	Rok otplate	Početak otplate	Obezbeđen je	Kam. stopa	Valuta u kojoj je kredit uzet	Iznos u stranoj valuti	Iznos hiljada dinara
1	2	3	4	5	6	7	8
Banka Intesa ad Beograd	31.5.2019	31.10.2016	6 bl. sop.men. zaloga pokr.stvari	2,95%	Eur	3.692,63	437
Banka Intesa ad Beograd	10.10.2022	10.11.2017	6 bl. Sop.men. zaloga pokr.stvari	3,25%	Eur	46.782,00	5,529
1) Deo dugoročnih obaveza koji dospevaju do jedne godine						50.474,63	5,966
UKUPNO KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (1)							5,966

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

Preduzeće je izvršilo kursiranje kratkoročnih obaveza po srednjem kursu NBS na dan bilansa i efekte kursiranja evidentiralo u okviru finansijskih prihoda.

18 OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Neto obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	0	0
2. Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	0	0
3. Obaveze za porez i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	0	0
4. Obaveze za bruto naknade zarada koje se refundiraju	0	0
5. Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	44	48
6. Obaveze za kratkoročna rezervisanja	0	0
7. Obaveze prema zaposlenom po osnovu službenog putovanja, smeštaja, otpremnine i drugo	262	346
8. Obav. Po ugov.o privr.i povr.poslovima	0	0
9. Obaveze po osnovu umanjenja zarada	0	0
10. Ostale obaveze	21,393	16,640
OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 10)	21,699	17,034

U okviru ostalih obaveza u iznosu od 21.393 hiljada dinara evidentirane su:

1. Obaveze prema KJP »Zlatibor« u iznosu od 21.296 hiljada dinara za fakturisane komunalne usluge po Sporazumu br.1678 od 18.12.2012. godine. Komunalne usluge se fakturišu i naplaćuju preko računa objedinjene naplate.
2. Obaveze prema Dunav osiguranju u iznosu od 96 hiljada dinara odnosi se na naplatu osiguranje kuća po Ugovoru br.70095 od 10.04.2013.godine. Osiguranje se naplaćuje preko računa objedinjene naplate.

19 OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DORPINOSE I DRUGE DAŽBINE

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	103	5,902
OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DORPINOSE I DRUGE DAŽBINE (1)	103	5,902

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

Usaglašavanje dobitka pre oporezivanja i poreske osnovice (obaveze za porez iz rezultata)

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
Dobitak pre oporezivanja	29,633	56,919
Kapitalni dobiti		
Kapitalni gubici		
Korekcije za stalne razlike		
- reprezentacija		
- ispravke vrednosti pojedinačnih potraživanja kojima se istovremeno i duguje		
- transferne cene		
- kamate zbog neblagovremeno plaćenih javnih prihoda		
- ostale razlike	754	291
- direktan otpis	865	458
Korekcija za privremene razlike:		
- računovodstvena i poreska amortizacija	7,042	3,691
- otpremnine		
- dugoročna rezervisanja	55	-1,669
- obaveze po osnovu javnih prihoda	-10	113
Poreski gubitak		
Poreska osnovica	38,339	59,731
Obračunati porez (po stopi od 15%)	5,751	8,960
Umanjenja po osnovu poreskih kredita		
Tekući porez na dobitak	5,751	8,960

Uplaćene akontacije poreza na dobit (u 2018.) u iznosu od 8,213 hiljada dinara, potraživanje za više plaćeni porez na dobitak je 2,462 hiljade dinara.

Neiskorišćeni poreski krediti

Pregled neiskorišćenih poreskih kredita i rokovi do kada mogu da budu iskorišćeni prikazani su kao što sledi:

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
od jedne do pet godina	0	0
od pet do deset godina	0	0

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

20 PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2018.	31. decembra 2017.
1. Ostala pasivna vremenska razgr.	3,556	3,428
2. Odloženi prihodi i primljene donacije	5,254	6,044
PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (1 do 2)	8,810	9,472

Odloženi prihodi i primljene donacije u iznosu od 5,254 hiljada dinara odnose se na izgradnju vodovoda i nabavku opreme finansiranu od strane Opštine Čajetina, a ostala PVR se odnose na zaduženje korisnika za troškove izvršnog postupka po podnetim predlozima za izvršenje 3,472 hiljada dinara; 84 hiljada dinara su razgraničene obaveze za PDV.

21 VANBILANSNA AKTIVA I PASIVA

u hiljadama dinara	
Vanbilansna aktiva obuhvata sledeća sredstva:	Vrednost
Menice	4,489
Garancije	120,645
Ukupno:	125,134

u hiljadama dinara	
Vanbilansna pasiva obuhvata sledeće izvore vanbilansnih sredstava:	Vrednost
Menice	4,489
Garancije	120,645
Ukupno:	125,134

22 TROŠKOVI MATERIJALA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Troškovi materijala za izradu	49,754	40,341
2. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	430	470
3. Troškovi rezervnih delova	1,046	787
4. Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	1,973	2,379
TROŠKOVI MATERIJALA (1 do 4)	53,203	43,977

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

23 TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Troškovi zarada i naknada (bruto)	61,156	65,704
2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	10,948	11,761
3. Troškovi naknada po ugovoru o delu i ost.ugov.	17	44
5. Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	489	401
7. Troškovi naknada direktoru odnosno članovima organima upravljanja i nadzora	143	146
8. Ostali lični rashodi i naknade	9,129	7,458
TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI (1 do 8)	81,882	85,514

Ostali lični rashodi i naknade u iznosu od 9,129 hiljada dinara odnose se na:

- Ostali lični rashodi (paketići za decu zaposlenih) u iznosu od 241 hiljada dinara;
- Troškovi prevoza zaposlenih u iznosu od 3,185 hiljada dinara;
- Troškovi dnevnica i putnih troškova na sl. putu u iznosu od 380 hiljada dinara;
- Jubilarne nagrade u iznosu od 134 hiljada dinara;
- Troškovi otpremnine 1,174 hiljada dinara;
- Solidarna pomoć zaposlenim 67 hiljada dinara.
- Solid.pom. za ublaž. nepovoljnog mater. položaja zaposlenih 3,948 dinara.

24 TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Troškovi transportnih usluga	4,255	3,662
2. Troškovi usluga na održavanju	5,465	5,150
3. Troškovi zakupnina	132	397
4. Troškovi reklame i propagande	800	612
5. Troškovi ostalih usluga	16,353	13,800
TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA (1 do 5)	27,005	23,621

Troškovi ostalih usluga u iznosu od 16,353 hiljada dinara odnose se na:

- Troškovi kom.usluge isporuke vode u rezervoar Vrščić u iznosu od 7,057 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

- Troškovi hemijske analize vode u iznosu od 1,399 hiljada dinara,
- Troškovi iznošenja smeća u iznosu od 104 hiljada dinara,
- Čišćenje kanalizacije u iznosu od 305 hiljada dinara,
- Ostale proizvodne usluge u iznosu od 7,488 hiljada dinara uglavnom se odnose na usluge podizvođača.

25 NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Troškovi neproizvodnih usluga	313	300
2. Troškovi reprezentacije	990	1,045
3. Troškovi premije osiguranja	2,977	2,491
4. Troškovi platnog prometa	514	573
5. Troškovi članarina	15	15
6. Troškovi poreza	371	424
7. Troškovi doprinosa	52	4
8. Ostali nematerijalni troškovi	11,057	11,773
NEMATERIJALNI TROŠKOVI (1 do 8)	16,289	16,625

Ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 11,057 hiljada dinara odnose se na:

- Troškovi taksi, sudski troškovi u iznosu od 2,245 hiljada dinara;
- Troškovi registracije vozila u iznosu od 262 hiljada dinara;
- Troškovi stručnog usavršavanja i literature u iznosu od 378 hiljada dinara;
- Troškovi umanjenja zarada 5,155 hiljada dinara;
- Troškovi održavanja softverskih i elektr. programa, pristup portalu katastra, ostale razne takse i drugi troškovi u iznosu od 3,017 hiljada dinara.

26 PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	8,691	3,669
PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE (1)	8,691	3,669

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

27 RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Obezvredenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	9,942	12,597
RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE (1)	9,942	12,597

28 OSTALI PRIHODI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Viškovi	8	
2. Prihodi od smanjenja obaveza	201	61
3. Ostali nepomenuti prihodi	2,870	3,963
OSTALI PRIHODI (1 do 3)	3,079	4,024

Ostali nepomenuti prihodi u iznosu od 2,870 hiljada dinara odnose se na:

- Prihod od naknade štete u iznosu od 789 hiljada dinara;
- Prihod od naplaćenih sud.troškova utuženih potraživanja u iznosu od 1,963 hiljada dinara;
- Ostali prihodi u iznosu od 118 hiljada dinara.

29 OSTALI RASHODI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Gubici po osnovu rashodavanja i prodaje nemater. imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	426	429
2. Manjkovi	367	2
3. Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	865	363
4. Rashodi po osnovu rashodavanja zaliha materijala i robe	80	136
5. Ostali nepomenuti rashodi	276	393
OSTALI RASHODI (1 do 5)	2,014	1,323

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

30 NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2018.	01.01-31.12. 2017.
1. Rashodi po osnovu grešaka iz ranijih godina Koje nisu materijalno značajne	10	51
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja	10	51

31 ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nakon datuma bilansa nije bilo značajnih događaja.

32 POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Sudski sporovi

Preduzeća sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine vodi jedan sudski spor u kome se javlja kao tuženi, a po osnovu radnog spora, nije vršeno rezervisanje po ovom osnovu, spor je u toku, a ishod neizvestan.

Preduzeća nema datih garancija i jemstava.

33 UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Ciljevi upravljanja rizicima finansijskih instrumenata

Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku, finansijskom riziku (deviznom i kamatnom), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju umanjnjem izloženosti Preduzeća ovim rizicima.

Preduzeća ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

Preduzeće je osetljivo na prisustvo sistemskih rizika koji podrazumevaju rizike ekonomskog okruženja u okviru države, privredne grane i sl. na koje Preduzeće ne može da utiče: inflacija,

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

promena poreskih propisa, carinskih propisa, limitiranje kamatnih stopa, privrednog okruženja, konkurencije, sirovinske baze i sl.

Ukoliko postoje nesistemske rizici, oni se identifikuju kroz uspešnost poslovanja uprave Preduzeća.

Finansijski rizik

U svom poslovanju Preduzeće je izloženo finansijskim rizicima koji se javlja kao devizni rizik i rizik od promene kamatnih stopa. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Preduzeća.

Devizni rizik

Izloženost Preduzeća deviznom riziku se odnosi na ostale dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, dugoročne kredite, ostale dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze i obaveze iz poslovanja nominirane u stranoj valuti.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza Preduzeća u stranim valutama na dan izveštavanja je sledeća:

	u hiljadama dinara			
	Imovina		Obaveze	
	2018	2017	2018	2017
EUR	-	-	21,632	17,384
	-	-	21,632	17,384

Na osnovu obelodanjene strukture imovine i obaveza u stranim valutama evidentno je da je Preduzeće osetljivo na promene deviznog kursa EUR .

Osetljivost Preduzeća na apresijaciju i depresijaciju RSD za 10% u odnosu na pomenute strane valute, predstavlja procenu rukovodstva Preduzeća u pogledu mogućih promena kursa RSD u odnosu na EUR

	u hiljadama dinara			
	2018		2017	
	10%	-10%	10%	-10%
EUR	(2,163)	2,163	(1,738)	1,738
	(2,163)	2,163	(1,738)	1,738

Kamatni rizik

Preduzeće je izloženo riziku promene kamatnih stopa na plasmanima i obavezama kod kojih su kamatne stope varijabilne. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Preduzeće nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

Struktura plasmana i obaveza na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine sa stanovišta izloženosti kamatnom riziku data je u sledećem pregledu:

	u hiljadama dinara	
Finansijska sredstva		
<i>Nekamatonosna</i>	100,055	94,129
Kamatonosna (fiksna kamatna stopa)	-	-
Kamatonosna (varijabilna kamatna stopa)	-	-
	100,055	94,129
Finansijske obaveze		
<i>Nekamatonosne</i>	92,897	75,810
Kamatonosne (fiksna kamatna stopa)	21,632	17,384
Kamatonosne (varijabilna kamatna stopa)	-	-
	114,529	93,194

Naredna tabela prikazuje analizu osetljivosti neto dobitka za tekuću poslovnu 2018. godinu na realno moguće promene u kamatnim stopama za 1%, počev od 1. januara. Povećanje odnosno smanjenje od 1% predstavlja realno moguću promenu kamatnih stopa, imajući u vidu postojeće tržišne uslove. Ova analiza primenjena je na finansijske instrumente Preduzeća koji su postojali na dan bilansa stanja i pretpostavlja da su sve ostale varijable nepromenjene.

	2018		2017	
	1%	-1%	1%	-1%
Finansijska sredstva	-	-	-	-
Finansijske obaveze	/	/	/	/
	/	/	/	/

Kreditni rizik

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema preduzeću izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Preduzeća. Kreditni rizik obuhvata dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima.

U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Preduzeće je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta. Na osnovu boniteta kupca, utvrđuje se iznos njegove maksimalne kreditne izloženosti, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Preduzeća. Iznos maksimalne kreditne izloženosti revidira se najmanje jednom godišnje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

U slučaju povećanja iznosa dospelih potraživanja i shodno tome povećane izloženosti kreditnom riziku, Preduzeće primenjuje mehanizme predviđene poslovnom politikom.

Izloženost Preduzeća kreditnom riziku ograničena je uglavnom na potraživanja od kupaca na dan bilansa. Nominalni iznos potraživanja od kupaca, pre izvršene ispravke vrednosti, sastoje se od velikog broja potraživanja, od kojih najveći deo čine potraživanja od kupaca:

Naziv kupca	u hiljadama dinara	
	2018.	2017.
1. Kupci privreda	33,121	34,884
2. Kupci fizička lica, sezonci i domaćinstva	46,501	46,855
3. Kupci – iznošenje i depon.smeća, osiguranje	18,086	14,131
Ukupno:	97,708	95,870

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Preduzeća upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da Preduzeća u svakom trenutku mora da ispunjava sve svoje dospеле obaveze. Preduzeće upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa priliva finansijskih sredstava i dospeća obaveza.

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Preduzeća data je u sledećoj tabeli:

2018. godina	u hiljadama dinara			
	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	Ukupno
Dugoročni krediti	-	5,529	10,137	15,666
Obaveze iz poslovanja	104,476	-	-	104,476
Krat. finan. obaveze	5,966	-	-	5,966
Ostale krat. obaveze	21,699	-	-	21,699
	132,141	5,529	10,137	147,807
2017. godina	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	Ukupno
Dugoročni krediti	-	3,763	9,421	13,184
Obaveze iz poslovanja	58,776	-	-	58,776
Krat. finan. obaveze	4,200	-	-	4,200
Ostale krat. obaveze	17,034	-	-	17,034
	80,010	3,763	9,421	93,194

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima na osnovu najranijeg datuma na koji će Preduzeće biti obavezno da takve obaveze namiri (aktuelni anuitetni plan).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2018. godine

INDIKATORI OPŠTE LIKVIDNOSTI		2018.	2017.
		godina	godina
1	OBRTNA IMOVINA / KRATKOROČNE OBAVEZE	1.13	1.21
INDIKATORI UBRZANE LIKVIDNOST			
2	OBRTNA IMOVINA BEZ ZALIHA / KRATKOROČNE OBAVEZE	0,90	0,95
INDIKATORI TRENUTNE LIKVIDNOSTI			
3	GOTOVINA I GOT. EKVIVALENTI/ DOSPELE KRATKOROČNE OBAVEZE	0,18	0,19

34 UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

U postupku upravljanja kapitalnim rizikom, rukovodstvo Preduzeća ima za cilj očuvanje mogućnosti da posluje po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala. Rukovodstvo Preduzeća pregleda strukturu odnosa dugova i kapitala na godišnjoj osnovi.

Preduzeće analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti. Ovaj pokazatelj izračunava se kao odnos neto obaveza (zaduženosti) i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze (kratkoročne i dugoročne) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Pokazatelji zaduženosti na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine su bili sledeći:

		u hiljadama dinara
1. Ukupne obaveze (dugoročne i kratkoročne)	134.463	118,278
2. Ukupan sopstveni kapital	566,833	463,240
Pokazatelj zaduženosti (koeficijent 1/2)	23,70%	25,53%

35 POVEZANE STRANE

Društvo nema povezanih strana.

36 USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2018. godine. U toku usaglašavanja sa poslovnim partnerima nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

37 NAČELO STALNOSTI POSLOVANJA

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o tokovima gotovine) pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Preduzeće da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

ZAKONSKI ZASTUPNIK

.....

Čajetina,
30.04.2019.